

Sote- ja maakuntauudistus, mahdollisuudet säästötavoitteen saavuttamiseen ja taloudelliset riskit

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
2.5.2018

Mika Sainio, johtava
finanssipolitiikan tarkastaja

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Säästötavoitteen saavuttaminen samanaikaisesti muiden tavoitteiden kanssa on epätodennäköistä

- Kustannusten kasvun hillinnän tavoite suuri suhteessa sote-menoihin
- Suomen nykyjärjestelmässä kohtuullinen kustannustaso (EU, OECD)
 - EU-komission v. 2016 julkaistun vertailun perusteella sote-järjestelmän kestävyysaaste painottuu pitkäaikaishoivaan
- Uudistus sisältää säästöjen toteutumista tukevia elementtejä
 - Suuremmat järjestäjäyksiköt antavat edellytyksiä toiminnan tehostamiseen
 - Rahoitusmalli ja talouden ohjaus rakennettu pääosin säästöjä tukevaksi
- Palvelujen saatavuuden parantaminen esitetyllä tavalla johtanee lisäkustannuksiin, mikä vaikeuttaa kustannusten kasvun hillintää koskevan tavoitteen saavuttamista
- Merkittävät muutuskustannukset
- Verrattuna kevään 2017 HE:hen epävarmuuden aste ei merkittävästi muuttunut

Uudistuksen merkittävimpiä taloudellisia riskejä

- Palvelujen saatavuuden parantaminen: julkistaloudellisena riskinä julkisesti rahoitettujen palvelujen kysynnän suuri kasvu ja tästä seuraava riski rahoituksen riittämättömyydestä
 - VTV esittänyt tarpeen kattavammille vaikutusarvioille palvelujen saatavuuden parantumisen kustannusvaikutuksista
 - Väliaikaisten muutuskustannusten (mm. ICT) suuruus
 - Palkkojen harmonisointi aiheuttaa pidempiaikaisia kustannusriskejä
 - Riski siitä, että maakunnat eivät onnistu tehostamaan toimintaa
 - Valinnanvapausmallissa merkittäviä epävarmuustekijöitä liittyen
 - sote-markkinoiden toimintaan (pyritty vastaamaan korvausmallilla)
 - laajan kokonaisuuden toteutusaikatauluun (pyritty vastaamaan vaiheistuksella)
 - palveluintegraation edellytyksiin (pyritty vastaamaan asiakassuunnitelmalla)
- Riskejä väliaikaisten kustannusten lisäksi myös pidempiaikaisista lisäkustannuksista, koska riskeihin esitettyjen ratkaisujen toimivuus epävarmaa

